

Raport

për procesin e konsultimeve gjatë përgatitjes së Propozim - ligjeve,
përdorimin e RVNE dhe mekanizma tjerë për bashkëpunim me organizatat
qytetare në vitin 2021

1. HYRJE

Konsultimet me shoqërinë qytetare në proceset e krijimit të politikave dhe miratimit të ligjeve dhe akteve tjera përfaqësojnë pjesë të rëndësishme të procesit bashkëkohor, demokratik të menaxhimit të politikave publike, por edhe një nga hapat kyçe në forcimin e bashkëpunimit, dialogut dhe besimit ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe shoqërisë qytetare.

Nevoja për aplikim konsekuent të rregullave për konsultime me publikun në procesin e politikëbërjes dhe publikimin e raporteve publike për konsultimet e zbatuara nga ana e Ministrive janë pjesë e rekomandimeve të mbledhjes së 11-të të Grupit të Posaçëm për Reformën e Administratës Publike, mbajtur më 23.9. 2021.

Kodi i praktikave të mira për pjesëmarrjen e sektorit qytetar në procesin e politikëbërjes përcakton se bashkëpunimi i Qeverisë dhe organeve të administratës shtetërore me sektorin qytetar në procesin e politikëbërjes mund të realizohet në formën e: informimit, konsultimit, dialogu dhe partneriteti, në të gjitha fazat e procesit të politikëbërjes: në proceset e përcaktimit të prioriteteve në politikëbërje në përgatitjen e Programit vjetor të Punës së Qeverisë, në përgatitjen e ligjeve dhe akteve nënligjore, dokumenteve për politika dhe strategji. dhe planet e veprimit, në proceset e zbatimit, monitorimit apo ndryshimit të legjislacionit. Në përputhje të nenit 14 të Kodit, Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë një herë në vit publikon Thirrje për sektorin qytetar për kontribut në përgatitjen e Programit vjetor të punës së Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut.¹

Regjistri i Vetëm Nacional Elektronik i rregulloreve (RVNE) paraqet pikë qendrore ku publikohen propozim-ligjet para dorëzimi të tyre në procedurë qeveritare dhe i nënshtrohen komenteve nga ana e anëve të përfaqësuar. RVNE është mjet i cili vazhdimisht zhvillohet dhe përdorimi i tij nga palët e përfaqësuar është thelbësor për procesin e përgjithshëm të konsultimeve dhe miratimit të ligjeve

Ky raport është përgatitur në bazë të analizës së të dhënave të Regjistrit të Vetëm Nacional Elektronik të Rregulloreve (RVNE) dhe përgjigjeve të Pyetësorit për mekanizmat e konsultimit me organizatat qytetare gjatë përgatitjes së Propozim-ligjeve dhe akteve tjera në vitin 2021, të cilin Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë – Njësia organizative për bashkëpunim me organizatat qytetare, i shpërndau në ministritë nëpërmjet anëtarëve të Rrjetit të nëpunësve shtetëror për bashkëpunim me shoqërinë qytetare.

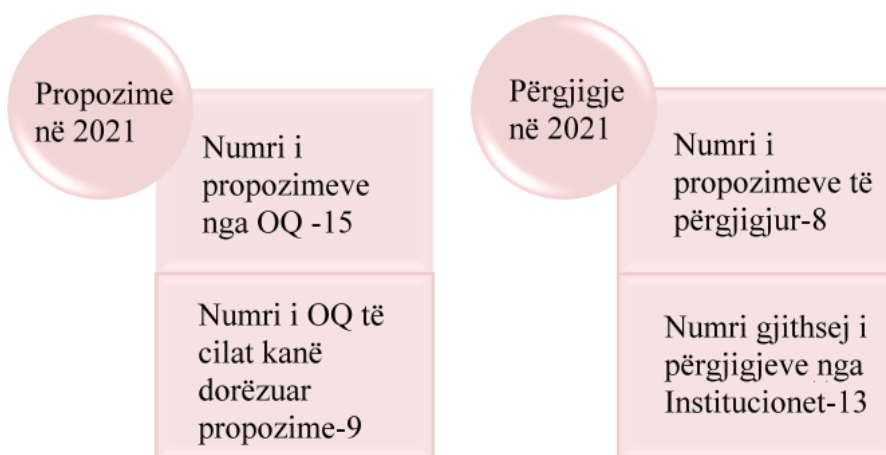
---

¹ Gazeta Zyrtare e RM nr.99/11

2. Konsultimet me organizatat qytetare gjatë përgatitjes së Programit Vjetor të Punës së Qeverisë

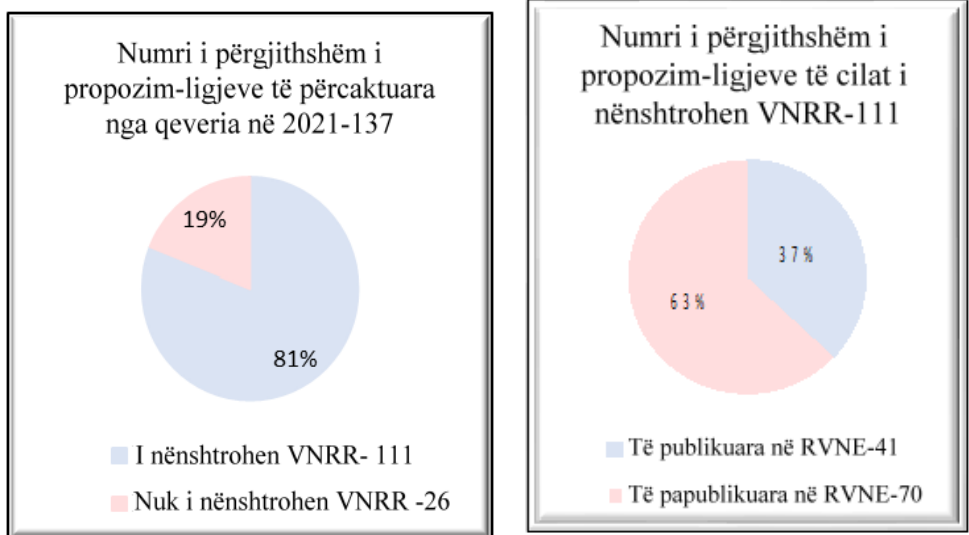
Sekretariati i Përgjithshëm - njësi organizative për bashkëpunim me organizatat qytetare, në faqen e saj www.nvosorabotka.gov.mk dhe në Regjistrin e Vetëm Nacional Elektronik të Rregulloreve (RVNE), çdo vit publikon thirrje për sektorin qytetar për kontribut në përgatitjen e Programit Vjetor për Punën e Qeverisë. Thirrja publikohet në gjysmën e dytë të gushtit dhe zgjat deri më 15 shtator. Iniciativat dhe propozimet e pranuar nga organizatat qytetare publikohen në www.nvosorabotka.gov.mk në afat prej 7 ditësh nga dita e pranimit të propozimit, ndërsa në afat prej 30 ditësh publikohen informacione kthyesë nga ministrinë kompetente dhe organet tjera të administratës shtetërore për rëndësinë dhe pranimin e propozimit.

Pas Thirrjes për kontribut të sektorit qytetar në përgatitjen e Programit të punës së Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2022, i publikuar më 17.8.2021, janë dorëzuar gjithsej 15 propozime nga 9 organizata qytetare . Propozimet janë përcjellë në ministrive përkatëse dhe organet e tjera të administratës shtetërore, të cilat kanë dorëzuar gjithsej 13 përgjigje për 8 propozime të organizatave qytetare. Resorët e Ministrive në të shumtën e rasteve i mbështesin iniciativat e organizatave qytetare dhe theksojnë se do të kenë parasysh propozimet e dorëzuara gjatë përgatitjes së rregullativës ligjore adekuate, strategjisë ose planit të veprimit, në numër të caktuar rastesh tregojnë se nevojitet analizë shtesë apo formimi i grupit të punës me përfaqësues të disa institucioneve, dhe vetëm në numër të vogël të rasteve theksojnë se propozimi nuk mund të pranohet, duke shpjeguar arsyet për këtë.

3. Pjesëmarrja e organizatave qytetare gjatë përgatitjes së propozim-ligjeve (konsultimeve nëpërmjet RVNE dhe formave tjera të pjesëmarrjes)

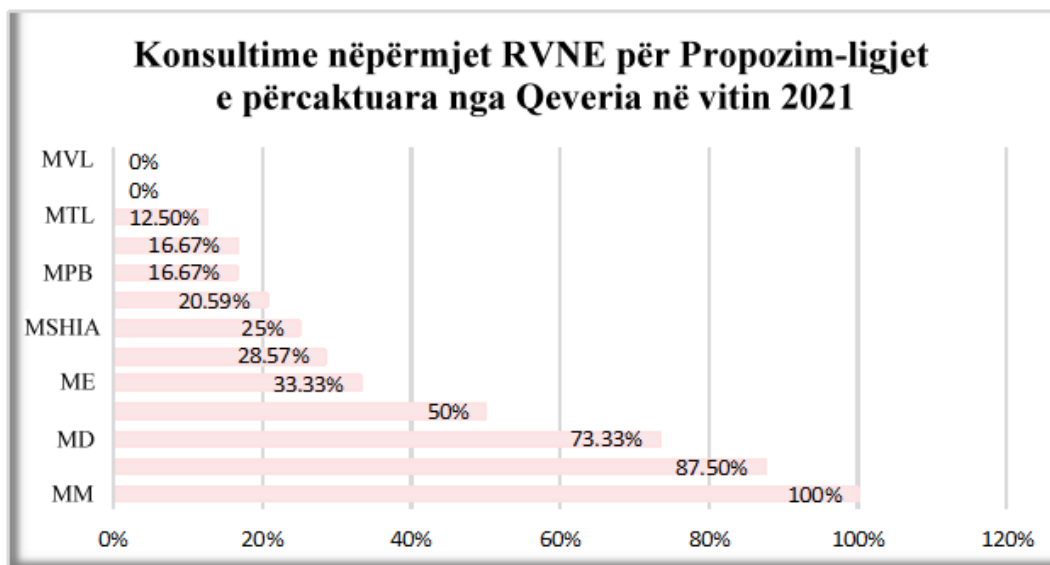
Në periudhën janar- dhjetor 2021, nga gjithsej 137 propozim-ligje të përcaktuara nga ana e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, 26 nuk janë nënshtruar vlerësimit të ndikimit të rregullores (VNRR). Nga 111 propozim-ligje që i nënshtrohen VNRR, 41 (36,94%) janë publikuar në Regjistrin e Vetëm Nacional Elektronik të Rregulloreve (RVNE).

Edhe përkundër obligimit të përcaktuar në nenin 68-a të Rregullores së Punës së Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, propozim – ligjet ministria kompetente t'i publikojë në ueb faqen e saj dhe në Regjistrin e Vetëm Nacional Elektronik të Rregulloreve, pjesë e ministrive (Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Vetëqeverisjes Lokale) në vitin 2021 fare nuk e kanë përdorur RVNE si mjet për informim dhe konsultim me palët e përfaqësuara ose publikonin vetëm pjesë të vogla

² Sipas Rregullores së Punës së Qeverisë së Maqedonisë së Veriut, vlerësimi i ndikimit të Rregullores bëhet për të gjitha propozim- ligjet të cilat dërgohen në Qeveri për shqyrtim dhe përcaktim përveç: ligjeve të cilat miratohen në procedurë; ligjet për ratifikimin e marrëveshjeve ndërkombëtare; ligjet që kryejnë harmonizimin terminologjik me ligjet e tjera; Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut; Ligji për ekzekutiminin e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë së Veriut; ligjet e borxhit dhe ligjet e garancisë.

të propozim-ligjeve të RVNE (Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, Ministria e Punës dhe Politikës Sociale , Ministria e Punëve të Brendshme, Ministria e Financave). Ministria e Drejtësisë dhe Ministria e Arsimit dhe Shkencës kanë mundësuar konsultime përmes RVNE për numër më të madh të propozim-ligjeve nga kompetenca e tyre, ndërsa Ministria e Mbrojtjes ka zhvilluar konsultime përmes RVNE për të gjitha propozim – ligjet në vitin 2021.

Nga 41 Propozim-ligje të publikuara në RVNE , për 22 Propozim-ligje (53.7%) janë dorëzuar gjithsej 369 komente nga palët e përfaqësuara, nga të cilat 245 komente (66.4%) i referohen një Propozim-ligji (Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Lojëra të fatit dhe Lojëra Argëtuese). Nga 124 komente të mbetura, 17 (13.7%) janë dorëzuar nga ana e organizatave qytetare për 10 Propozim-ligje.

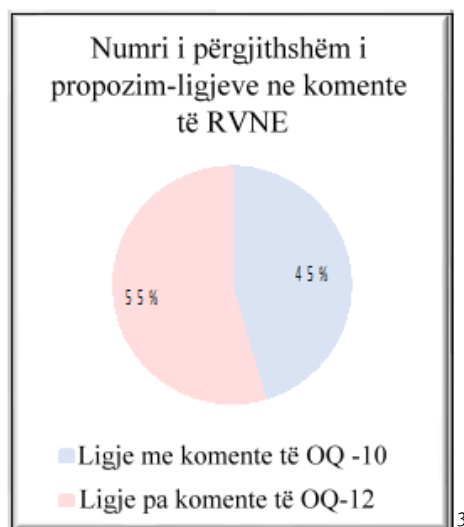
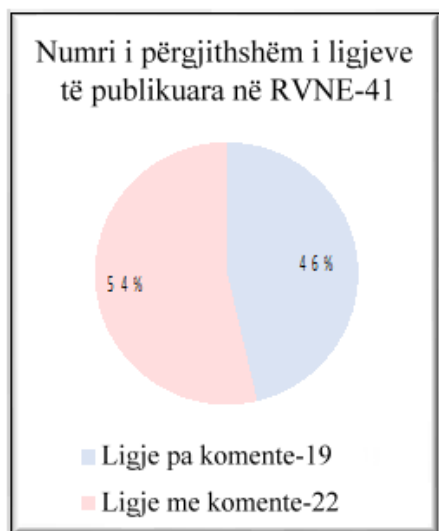

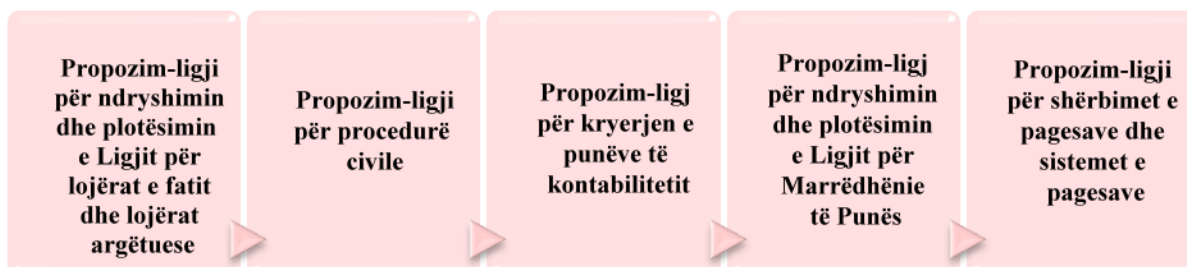
Tabela 1: Lista e 22 Propozim-ligjeve për të cilat janë dorëzuar komente në RVNE

Ligj	Propozues	Numri i komenteve të RVNE	Numri i komenteve nga OQ
Propozim-ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Lojërat e fatit dhe Lojërat Argëtuese	Ministria e Financave	245	Pjesë e komenteve nuk janë të dukshme në RVNE
Propozim-ligji për procedurë civile	Ministria e Drejtësisë	27	1
Propozim-ligj për kryerjen e punëve të kontabilitetit	Ministria e Financave	23	/
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Marrëdhënie të Punës	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale	14	/
Propozim-ligji për shërbimet e pagesave dhe sistemet e pagesave	Ministria e Financave	10	2
Propozim-ligj për mbikëqyrjen e inspektimit të mjedisit jetësor	Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor	9	7
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Akcizat, me procedurë të shkurtër	Ministria e Financave	7	/

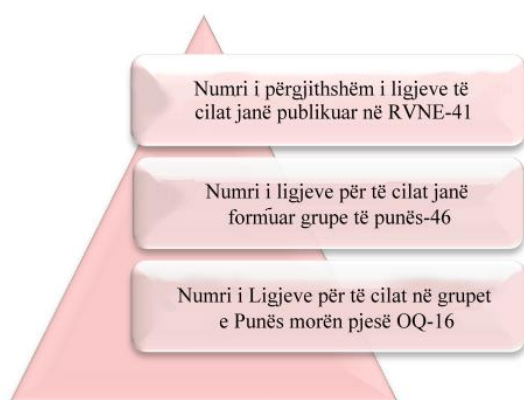
³Për arsye teknike, përmbajtja e shumicës së komenteve të Propozim-ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Lojërat e Fatit dhe Lojërat Argëtuese nuk është e dukshme në RVNE.

Propozim-ligj për rregullimin e statusit të objekteve të ndërtuara pa leje	Ministria e Transportit dhe Lidhjeve	5	/
Propozim-ligj për Akademinë për Gjyqtarë dhe Prokurorë Publikë	Ministria e Drejtësisë	4	1
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural	Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave	3	/
Propozim-ligj për Ndërmjetësim	Ministria e Drejtësisë	3	/
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin të Ligjit për Rezervat e Detyrueshme të Naftës	Ministria e Financave	3	/
Propozim-ligj për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për Tregti	Ministria e Financave	2	/
Propozim-ligj për shpalljen e në pjese të Malit Sharr për Park Nacional	Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor	2	1
Propozim-ligj për Arsim e të rriturve	Ministria e Arsimit dhe Shkencës	2	/
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për kundërvajtje	Ministria e Drejtësisë	2	/
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për përgjegjësinë civile për fyerje dhe shpifje	Ministria e Drejtësisë	2	2
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin të Ligjit për Avokaturë	Ministria e Drejtësisë	1	/
Propozim- ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për tatimin mbi vlerën e shtuar	Ministria e Financave	2	/
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mësimdhënësit dhe bashkëpunëtorët profesional në shkollat fillore dhe të mesme	Ministria e Arsimit dhe Shkencës	1	1
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin fillor	Ministria e Arsimit dhe Shkencës	1	1
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mbrojtjen e të dhënave personale	Ministria e Drejtësisë	1	1
Numri i përgjithshëm i komenteve në RVNE dhe numri i përgjithshëm i komenteve nga organizatat qytetare		369	17

Lista e 5 Propozim-ligjeve me numër më të madh të komenteve në RVNE

Sipas përgjigjeve të pyetësorit për mekanizmat e konsultimit me organizatat qytetare gjatë përgatitjes së propozim-ligjeve dhe akteve tjera në vitin 2021, janë formuar grupet punuese për gjithsej 46 propozim-ligje, ndërsa përfaqësues të organizatave qytetare janë përfshirë në grupet e punës për 16 ligje.

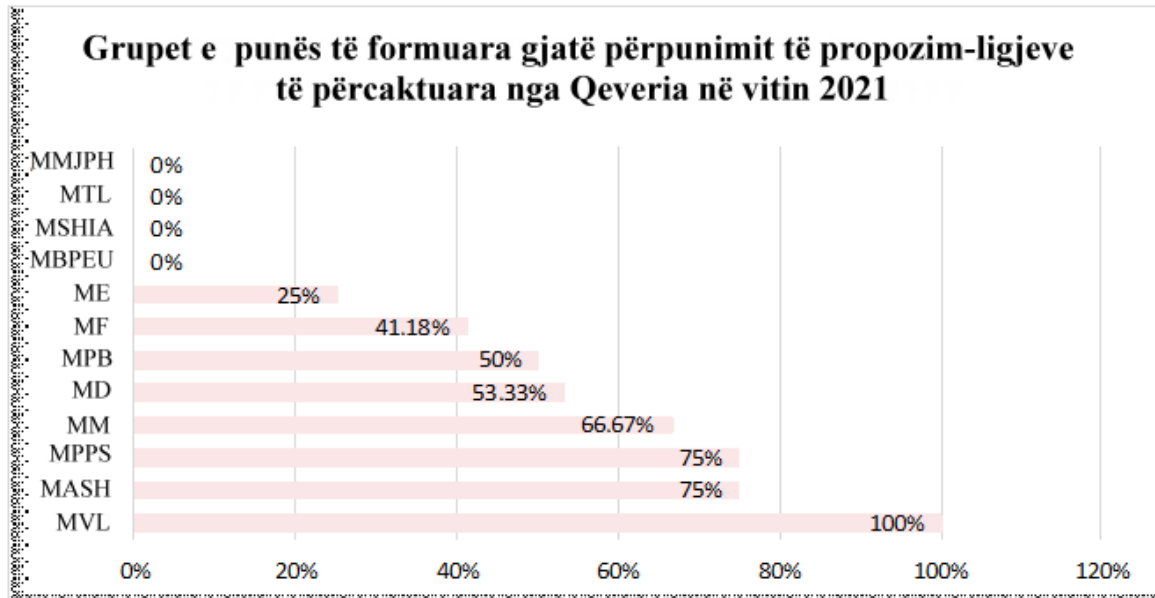
Shumica e ministrive kanë formuar grupe punuese gjatë përgatitjes së propozim-ligjeve që janë shqyrtuar dhe përcaktuar nga Qeveria në vitin 2021. Ministria e Vetëqeverisjes Lokale, Ministria e Arsimit dhe Shkencës dhe Ministria e Punës dhe Politikës Sociale kanë formuar grupe punuese për më shumë se dy të tretat e propozim-ligjeve dhe sipas përgjigjeve të marra të pyetësorit, ky mekanizëm për

⁴ Për arsye teknike, përmbajtja e shumicës së komenteve të Propozim-ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Lojërat e Fatit dhe Lojërat Argëtuese nuk është e dukshme në RVNE.

⁵ Ministria e Punës dhe Politikës Sociale i është përgjigjur gjitha komenteve të dorëzuara pas propozimeve të publikuara për ligjet e RVNE.

konsultime nuk ka qenë praktikuar në Ministrinë e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve, Ministrinë e Shoqërisë Informative dhe Administratës dhe Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

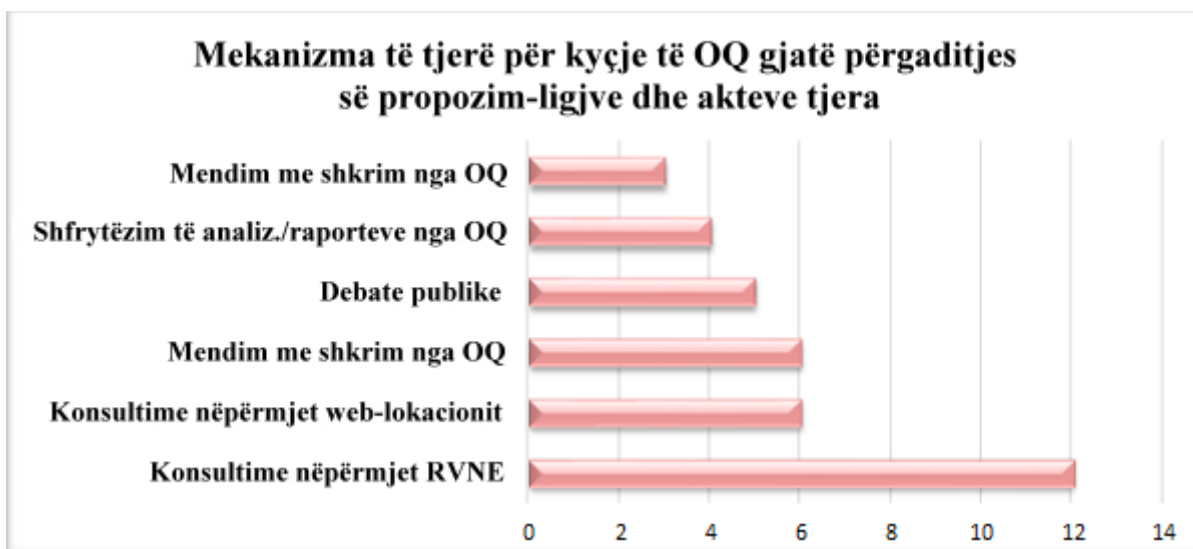
Vetëm katër ministri kanë përfshirë organizatat qytetare në përbërjen e grupeve të punës për përgatitjen e propozim-ligjeve që janë shqyrtuar dhe përcaktuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut në vitin 2021. Pastaj , ndahen Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, e cila në të gjitha grupet e punës ka përfshirë përfaqësues të organizatave qytetare dhe Ministria e Drejtësisë, e cila ka përfshirë organizatat qytetare në pothuajse formimin e dy të tretave të grupit të punës .

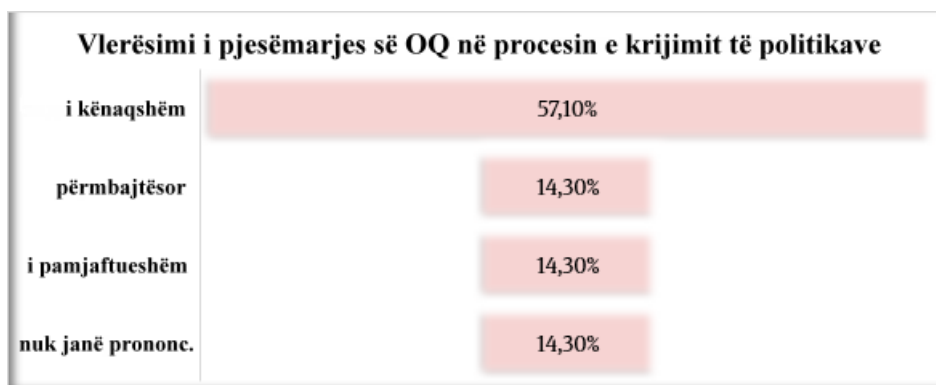
Tabela 2: Lista e propozim-ligjeve në të cilat në grupet e punës janë përfshirë përfaqësues të organizatave qytetare

Ligji	Propozues
Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Evidencën Amë	Ministria e Drejtësisë
Propozim-ligj për Ndërmjetësim	Ministria e Drejtësisë
Propozim –ligj për Pagesën e Kompensimit të Viktimave nga Veprat Penale	Ministria e Drejtësisë
Propozim-ligj për Akademinë për Gjykatës dhe Prokurorë Publikë	Ministria e Drejtësisë
Propozim-ligj për Procedurë Civile	Ministria e Drejtësisë
Propozim-ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Fondet e Investimeve	Ministria e Financave
Propozim-ligj për ndryshimin e Ligjit për Letrat me Vlerë	Ministria e Financave
Propozim- ligj për ndryshimin e Ligjit të Emetimit të Fletobligacioneve të Republikës së Maqedonisë së Veriut për Denacionalizim	Ministria e Financave
Propozim-ligji për ndryshim dhe plotësim i Ligjit për Fonde Investuese	Ministria e Financave
Propozim-ligji për libra dhe materiale tjera didaktike në arsimin fillor dhe atë të mesëm	Ministria e Arsimit dhe Shkencës
Propozim-ligji për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për punësim dhe punë të të huajve	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale
Propozim-ligji për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për Marrëdhënie Pune	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale
Propozim-ligji për sigurim material të personave të papunësuar për shkak të privatizimit të ndërmarrjeve me pronësi dominuese të shtetit	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale
Propozim-ligji për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për Mbrojtje të Fëmijëve	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale
Propozim-ligji për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për mbrojtje sociale	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale
Propozim-ligji për ndryshim të Ligjit për mbrojtje sociale	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale

Në vitin 2021 ministrinë kanë përdorur edhe mekanizma të tjera për përfshirjen e organizatave qytetare gjatë përgaditjes të propozimeve të ligjeve dhe akteve të tjera. Sipas përgjigjeve të pyetësorit, 6 ministri kanë kryer konsultime përmes uebsajtit të ministrisë, 6 ministri kanë organizuar takime me organizata qytetare, 5 ministri kanë organizuar debate publike, 4 ministri kanë përdorur analiza/raporte të organizatave qytetare gjatë përgatitjes së propozim-ligjeve dhe akteve të tjera , si dhe 3 ministri kanë shfrytëzuar opinionet me shkrim të organizatave qytetare të dorëzuara me kërkesë të ministrisë.

Në lidhje me pyetjen se si e vlerësojnë pjesëmarrjen e organizatave qytetare në procesin e krijimit të politikave, 57.1% nga ministrinë mendojnë se është mjaftueshëm, 14.3% mendojnë se ka qenë thelbësore, 14.3% nga ministrinë kanë vlerësuar si jo të mjaftueshme, ndërsa 14.3% nga ministrinë nuk janë deklaruar për këtë çështje.

3.1. Ministria e Mbrojtjes

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 3 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Mbrojtjes dhe të gjitha janë publikuar në RVKE. Sipas të dhënave të marra nga ministria, për 2 ligje janë formuar grupe pune, por në to nuk kanë marrë pjesë përfaqësues të organizatave qytetare. Ministria e Mbrojtjes, përveç konsultimeve përmes RVKE-it, nuk ka përdorur mekanizma të tjerë për përfshirjen e organizatave qytetare gjatë përgatitjes së propozimeve për ligje dhe akte të tjera. Ministria e Mbrojtjes nuk ka shprehur qëndrimin e saj se si e vlerësojnë pjesëmarrjen e sektorit civil në procesin e politikëbërjes.

3.2. Ministria e Punëve të Brendshme

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 12 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Punëve të Brendshme, ndërsa në RVKE janë të publikuar vetëm 2 prej tyre. Sipas të dhënave të marra nga ministria, për ligjet që janë pjesë e procesit të harmonizimit me procesin e digjitalizimit janë formuar 6 grupe pune, por në to nuk kanë marrë pjesë përfaqësues të organizatave qytetare. Ministria e Punëve të Brendshme ka zhvilluar konsultime përmes RVKE-it si një nga mekanizmat për përfshirjen e organizatave qytetare në përgatitjen e propozimeve për ligje dhe pjesëmarrja e tyre në procesin e politikëbërjes vlerësohet si e kënaqshme (mjaftueshme).

3.3. Ministria e Drejtësisë

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 14 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Drejtësisë, ndërsa në RVKE janë publikuar gjithësej 11 ligje. Sipas të dhënave të marra nga ministria, janë formuar grupe pune për 8 ligje, ku në 5 prej tyre kanë marrë pjesë përfaqësues të organizatave qytetare. Ministria e Drejtësisë ka përdorur disa mekanizma për përfshirjen e organizatave qytetare gjatë përgatitjes së propozimeve për ligje dhe akte të tjera, përkatësisht: konsultimet përmes RVKE-it; konsultime përmes faqes së internetit të ministrisë; takimet me organizatat qytetare dhe përdorimi i analizave/raporteve të organizatave qytetare në përgatitjen e propozim-ligjeve dhe akteve të tjera, ndërsa pjesëmarrja e organizatave qytetare në procesin e politikëbërjes konsiderohet thelbësore.

3.4. Ministria e Punëve të Jashtme

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 17 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Punëve të Jashtme, të cilat përfaqësojnë ratifikimin e marrëveshjeve ndërkombëtare dhe nuk i nënshtrohen RVKE-it. Sipas nenit 118 të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut, marrëveshjet ndërkombëtare që janë ratifikuar në përputhje me Kushtetutën janë pjesë e rendit të brendshëm juridik dhe nuk mund të ndryshohen me ligj. Në vitin 2021 nuk ka pasur ndryshime të propozuara në ligjet e propozuara nga Ministria e

Punëve të Jashtme.

3.5. Ministria e Financave

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 34 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Financave, 9 prej tyre nuk i nënshtrohen PVR-së dhe në RVKE janë publikuar gjithsej 7 ligje. Sipas të dhënave të marra nga ministria, janë formuar grupe pune për 14 ligje, ku në 4 prej tyre kanë marrë pjesë përfaqësues të organizatave qytetare. Krahas RVKE-it, Ministria e Financave ka përdorur edhe forma të tjera të konsultimit me sektorin civil, si: konsultime përmes faqes së internetit të ministrisë, takime me organizata të shoqërisë civile dhe debate publike. Për sa i përket vlerësimit të pjesëmarrjes së sektorit civil në procesin e politikëbërjes, ministria vlerëson se procesi ka qenë i kënaqshëm për disa ligje, ndërsa për disa ligje i pamjaftueshëm.

3.6. Ministria e Ekonomisë

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 12 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Ekonomisë, ndërsa në RVKE janë publikuar gjithësej 4 ligje. Sipas të dhënave të marra nga ministria, janë formuar grupe pune për 3 ligje (Propozim-ligji për ndryshim dhe plotësim i Ligjit i për produktet e ndërtimit, ku nuk ishin të përfshirë përfaqësues të organizatave qytetare, dhe për propozim-ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mbështetjen financiare të investimeve, ka punuar grupi punues i formuar nga Qeveria). Krahas RVKE-it, Ministria e Ekonomisë ka përdorur edhe forma të tjera të konsultimit me sektorin e shoqërisë civile, si: opinionet me shkrim nga organizatat qytetare të dorëzuara me kërkesë të ministrisë, takimet me organizatat qytetare, debatet publike dhe përdorimin e analizat/raportet e organizatave qytetare gjatë përgatitjes së propozim-ligjeve dhe akteve të tjera. . Për sa i përket vlerësimit të pjesëmarrjes së sektorit civil në procesin e politikëbërjes, ministria vlerëson se procesi ka qenë thelbësor për disa ligje, ndërsa për disa ligje i mjaftueshëm.

3.7. Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 7 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, ndërsa në RVKE janë publikuar vetëm 2 prej tyre. Sipas të dhënave të marra nga ministria, grupet e punës nuk janë formuar për asnjë ligj dhe nuk janë përdorur forma të tjera konsultimi. Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk ka shprehur qëndrimin e saj se si e vlerësojnë pjesëmarrjen e sektorit civil në procesin e politikëbërjes.

3.8. Ministria e Shëndetësisë

Në periudhën janar-dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut përcaktoi 8 propozim-ligje në kompetencë të Ministrisë së Shëndetësisë dhe asnjëri prej tyre nuk u publikua në RVKE. Ministria nuk ka të dhëna nëse janë formuar grupe

punuese për këto ligje dhe nëse në to kanë marrë pjesë përfaqësues të organizatave qytetare.

3.9. Ministria e Arsimit dhe Shkencës

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 8 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës, ndërsa në RVKE janë publikuar 7 prej tyre. Sipas të dhënave të marra nga ministria, janë formuar grupe punuese për 6 ligje, ku në 2 prej tyre kanë marrë pjesë përfaqësues nga organizata qytetare. Ministria e Arsimit dhe Shkencës ka përdorur disa mekanizma për përfshirjen e organizatave qytetare në përgatitjen e propozimeve për ligje dhe akte të tjera, përkatësisht: konsultimet përmes RVKE-it; mendimet me shkrim nga organizatat qytetare të dorëzuara me kërkesë të ministrisë dhe takimet me organizatat qytetare, si dhe pjesëmarrja e organizatave qytetare në procesin e politikëbërjes vlerësohet si thelbësore.

3.10. Ministria e Punës dhe Politikës Sociale

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 6 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale, ndërsa në RVKE është publikuar 1 prej tyre. Sipas të dhënave të marra nga ministria, janë formuar grupe punuese për 6 ligje, dhe në secilin prej tyre kanë marrë pjesë përfaqësues të organizatave qytetare. Ministria e Punës dhe Politikës Sociale ka përdorur disa mekanizma për përfshirjen e organizatave qytetare në përgatitjen e propozimeve të ligjeve dhe akteve tjera, përkatësisht: konsultimet përmes RVKE-it; konsultimet përmes faqes së internetit të ministrisë; opinionet me shkrim nga organizatat qytetare të dorëzuara me kërkesë të ministrisë; takime me organizatat qytetare; debatet publike dhe përdorimi i analizave/raporteve të organizatave qytetare në përgatitjen e propozim-ligjeve dhe akteve të tjera, si dhe pjesëmarrja e organizatave qytetare në procesin e politikëbërjes vlerësohet si e kënaqshme.

3.11. Ministria e Vetëqeverisjes Lokale

Në periudhën janar-dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 1 propozim - ligj në kompetencë të Ministrisë së Vetëqeverisjes Lokale (Propozim-ligji për Propozimi i ligjit për emërtimin dhe plotësimin e Ligjit për zhvillim të balancuar rajonal), por nuk është publikuar në RVKE. Sipas të dhënave të marra nga ministria, për këtë ligj është formuar një grup pune, por në të nuk janë përfshirë përfaqësues të organizatave qytetare. Përveç RVKE-it, ministria ka zhvilluar konsultime edhe përmes faqes së internetit të ministrisë, si dhe debate publike. Ministria e Vetëqeverisjes Lokale e vlerëson të kënaqshme pjesëmarrjen e organizatave qytetare në procesin e politikëbërjes.

3.12. Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka

përcaktuar 4 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës, ndërsa në RVKE është publikuar 1 ligj. Sipas të dhënave të marra nga ministria, nuk janë formuar grupe pune për ligjet dhe nuk janë përdorur forma të tjera konsultimi. Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës nuk ka shprehur qëndrimin e saj se si e vlerëson pjesëmarrjen e sektorit civil në procesin e politikëbërjes.

3.13. Ministria e Transportit dhe Lidhjeve

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 8 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve, ndërsa në RVKE është publikuar vetëm 1 prej tyre. Sipas të dhënave të marra nga ministria, nuk janë formuar grupe pune për ligjet, ndërsa konsultimet përmes RVKE-it dhe takimet me organizatat qytetare janë përdorur si mekanizma për përfshirjen e organizatave qytetare në përgatitjen e propozimeve për ligje dhe akte të tjera. Pjesëmarrja e organizatave qytetare në procesin e politikëbërjes është vlerësuar si e kënaqshme.

3.14. Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

Në periudhën janar - dhjetor 2021, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka përcaktuar 3 propozim - ligje në kompetencë të Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, ndërsa në RVKE janë publikuar 2 prej tyre. Sipas të dhënave të marra nga ministria, grupet e punës nuk janë formuar për këto ligje. Krahas RVKE-it, Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor ka zhvilluar konsultime edhe përmes faqes së internetit, takimeve me organizatat qytetare dhe debateve publike, ku pjesëmarrja e sektorit civil në procesin e politikëbërjes vlerësohet të jetë e kënaqshme.

Gjatë vitit 2021 nuk janë përcaktuar propozim-ligje nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut në kompetencë të Ministrisë së Kulturës dhe Ministrisë së Sistemit Politik dhe Marrëdhënieve ndërmjet Bashkësive.

4. Vëzhgime dhe rekomandime përmbyllëse për avancimin e procesit të konsultimit dhe pjesëmarrjes së organizatave qytetare në krijimin e politikave publike procesikonsu

Nga analiza mund të konstatohet se gjatë vitit 2021 ministrinë kanë zhvilluar konsultime dhe kanë përfshirë organizatat qytetare në procesin e politikëbërjes. Megjithatë, për të përmirësuar bashkëpunimin e Qeverisë dhe organeve të administratës shtetërore me organizatat qytetare në procesin e politikëbërjes dhe

përmirësimin e cilësisë së këtij procesi duke shfrytëzuar ekspertizën e shoqërisë civile, është e nevojshme që organet e administratës shtetërore të vazhdojnë me komunikim dhe konsultim të rregullt me organizatat qytetare në të gjitha fazat e procesit të politikëbërjes, që nga momenti kur fillon planifikimi, deri në përgatitjen e tekstit të propozim-ligjit ose aktit tjetër. Gjithashtu, konsultimet duhet të jenë të besueshme, gjithëpërfshirëse dhe jodiskriminuese dhe organet e administratës shtetërore, përveç publikimit të detyrueshëm të propozim-ligjeve për Regjistrin e Vetëm Kombëtar Elektronik të Rregulloreve (RVKE), duhet të praktikojnë gjithashtu edhe metoda të tjera konsultimi, si: përfshirja e përfaqësuesve të organizatave qytetare në grupet e punës, mbajtja e takimeve konsultative dhe debateve publike etj. Në të njëjtën kohë, organet e administratës shtetërore duhet të përdorin analizat dhe dokumentet e tjera të përgatitura dhe të publikuara nga organizatat qytetare si bazë në procesin e politikëbërjes dhe pas konsultimeve dhe analizave të kryera të iniciativave, propozimeve apo vërejtjeve të marra nga organizatat qytetare, të publikojnë raport mbi konsultimet, në faqen e internetit dhe/ose në RVKE (për propozim-ligje - në Raportin e Vlerësimit të Ndikimit të Rregullores), i cili do të përfshijë një analizë të procesit të konsultimeve dhe rekomandimeve të marra. Këto aktivitete duhet të plotësohen me masa për forcimin e kapaciteteve të nëpunësve administrativ për përfshirjen e organizatave qytetare dhe publikut në të gjitha fazat e krijimit të politikave dhe përgatitjes së ligjeve, por edhe për të forcuar ndërgjegjësimin e qytetarëve për mundësitë e përfshirjes në përgatitje të ligjeve dhe krijimit të politikave të Qeverisë dhe organeve të administratës shtetërore.

Rekomandime:

- Autoritetet e administratës shtetërore duhet të vazhdojnë komunikimin dhe konsultimin e rregullt me organizatat qytetare në të gjitha fazat e procesit të politikëbërjes, duke përfshirë edhe anëtarët e grupeve të punës, dhe konsultimet duhet të jenë të besueshme, gjithëpërfshirëse dhe jodiskriminuese.
- Organet e administratës shtetërore gjatë analizimit të situatës në procesin e politikëbërjes duhet të përdorin dokumentet (analizat, raportet, etj.) të përgatitura nga organizatat qytetare.
- Ministrinë kompetente duhet të publikojnë ligjet e propozuara për Regjistrin e Vetëm Kombëtar Elektronik të Rregullave (RVKE) dhe të mundësojnë konsultime me palët e përfshira për të paktën 20 ditë nga dita e publikimit, dhe raporti mbi vlerësimin e ndikimit të rregullores duhet të përmbajë një pasqyrë të mendimeve të marra, në të cilat do të cekën arsyet pse nuk pranohen vërejtjet dhe propozimet.
- Ministria e Shoqërisë Informativë dhe Administratës të shqyrtojë mundësinë e përfshirjes së temave për pjesëmarrjen e publikut në proceset e politikëbërjes dhe ligjëbërjes në Programin Vjetor për Trajnimin Gjenerik të nëpunësve administrativ për vitin 2023.

